

ด่วนที่สุด

ที่ มท 0808.2/ว 2808

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. 10200

20 สิงหาคม 2547

เรื่อง การป้องกันการทุจริตและมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง 1. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0804/ว 1845 ลงวันที่ 2 มิถุนายน 2546
2. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0804/ว 1383 ลงวันที่ 22 เมษายน 2547

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ตัวอย่างแผนป้ายรายละเอียดเกี่ยวกับงานก่อสร้าง
2. หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

ตามที่รัฐบาลมีนโยบายเพื่อเอาปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน โดยกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้จัดให้ทำโครงการ “ท้องถิ่นไทยใสสะอาด” ขึ้น เพื่อกำหนดแนวทางในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวอันเป็นการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ นั้น

เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการก่อสร้างโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้า และโดยที่โครงการส่วนใหญ่มีความสำคัญต่อความเป็นอยู่ของประชาชนโดยรวม แต่มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งยังไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างจริงจัง ทำให้เกิดการร้องเรียนเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่เสมอๆ และกระทรวงมหาดไทยได้วางแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตและการสร้างความโปร่งใสในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามลำดับแล้ว ดังนั้น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพและเพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น กระทรวงมหาดไทยจึงเน้นย้ำแนวทางการปฏิบัติที่ได้สั่งการไปแล้วและกำหนดแนวทางปฏิบัติเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

1. การป้องกันการทุจริต

1.1 การป้องกันการสมยอมราคาในการประกวดราคาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0804/ว 1845 ลงวันที่ 2 มิถุนายน 2546 โดยเคร่งครัด ซึ่งได้กำหนดมาตรการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดกวดขันดูแลประกวดราคาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย

1.1.1 มาตรการกำกับดูแลการประกวดราคา ได้แก่ การเผยแพร่ประกาศประกวดราคา และการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารประกวดราคาก่อนวันรับซองประกวดราคา

1.1.2 มาตรการลงโทษผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการสมยอมราคา ได้แก่ การให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการกับผู้เข้าข่ายความผิดเกี่ยวกับการสมยอมในการเสนอราคาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542

1.1.3 มาตรการป้องกันการใช้อิทธิพลขัดขวาง ช่มชู้ หรือประทุษร้ายในการประกวดราคา ได้แก่ การใช้สถานที่กลางและอำเภอเป็นสถานที่รับเปิดซองและประกวดราคาอย่างเคร่งครัด

1.1.4 มาตรการด้านการติดตามประเมินผล ได้แก่ การให้จังหวัดรายงานผลสรุปการดำเนินการประกวดราคาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้กระทรวงมหาดไทยทราบ

1.2 การดำเนินการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0804/ว 1383 ลงวันที่ 22 เมษายน 2547 โดยเคร่งครัด ซึ่งได้กำหนดมาตรการต่างๆ ที่จำเป็นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามโครงการ “ท้องถิ่นไทยใสสะอาด” ประกอบด้วย

1.2.1 มาตรการป้องกัน

- จัดทำโครงการณรงค์ปลูกจิตสำนึกและค่านิยมในการปฏิบัติราชการของผู้บริหารท้องถิ่นและพนักงาน / ข้าราชการส่วนท้องถิ่น
- มาตรการด้านงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้างและการเบิกจ่ายเงิน

1.2.2 มาตรการด้านการปราบปรามและการลงโทษ ได้แก่ การกำหนดมาตรฐานการลงโทษทางวินัยแก่พนักงาน / ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่กระทำการทุจริตให้ชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

1.2.3 มาตรการด้านการติดตาม ตรวจสอบ และการวิจัยประเมินผล ได้แก่ การกำหนดให้จัดระบบการติดตามงาน การตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชี ตลอดจนนิเทศงานให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งละ 2 ครั้งต่อปี

1.2.4 มาตรการด้านการณรงค์ประชาสัมพันธ์โครงการ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์โครงการตามสื่อต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อกระตุ้นและสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชน ประชาคมทุกระดับ ร่วมกันคิด ร่วมตรวจสอบ ติดตามการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในทุกชั้นตอน

2. ในด้านการตรวจสอบติดตามผลการดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติในข้อ 1 พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งยังกำหนดราคากลางในการก่อสร้างสูงกว่าความเป็นจริงตามหลักเกณฑ์การกำหนดราคากลาง และในระหว่างการก่อสร้างโครงการต่างๆ ประชาชนยังไม่ได้รับทราบข้อมูลรายละเอียดการก่อสร้าง ทำให้โครงการต่างๆ ขาดการตรวจสอบจากประชาชนที่จะได้รับประโยชน์จากโครงการและมีปัญหาร้องเรียนเกี่ยวกับการก่อสร้างอยู่เสมอ ดังนั้น กระทรวงมหาดไทยจึงขอชักชวนแนวทางปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวเพิ่มเติมดังนี้

2.1 การกำหนดราคากลาง

ก่อนการดำเนินการสอบราคา ประกวดราคา ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอ แนะนำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดราคางานก่อสร้างให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง

งานก่อสร้างที่ส่งมาพร้อมนี้ เพื่อให้ราคากลางสอดคล้องกับค่างานก่อสร้างที่จะดำเนินการจริง หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ด้านช่างและการกำหนดราคากลางเพียงพอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอแล้วแต่กรณี เข้าไปให้ความช่วยเหลือ โดยอาจให้บุคลากรของหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการสนับสนุน แนะนำการกำหนดราคากลางขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2 การประชาสัมพันธ์โครงการ

หลังการดำเนินการสอบราคา ประมวลราคาแล้ว ก่อนเริ่มดำเนินการตามโครงการก่อสร้างให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีงานก่อสร้างที่มีค่างานตั้งแต่ 100,000 บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน) ขึ้นไป ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับรายละเอียดของโครงการก่อสร้างให้ชุมชนหรือประชาคมในหมู่บ้าน ตำบล ทราบ โดยอาจจัดประชุมชี้แจง เผยแพร่ข้อมูลทางเอกสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกาศเสียงตามสาย หรือประชาสัมพันธ์

2.3 การติดแผ่นป้ายแสดงรายละเอียดงานก่อสร้าง

2.3.1 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นติดตั้งแผ่นป้าย (ตามตัวอย่างแนบท้าย) โดยแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับการก่อสร้างไว้ ณ บริเวณสถานที่ก่อสร้าง ให้สามารถมองเห็นได้ชัดเจนและให้กำหนดเป็นเงื่อนไขในสัญญาจ้าง ให้ผู้รับจ้างเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำและติดตั้งแผ่นป้ายดังกล่าวภายใน 7 วัน นับตั้งแต่วันลงนามในสัญญาจ้าง โดยเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องตรวจสอบติดตามผลให้ผู้รับจ้างปฏิบัติให้เป็นไปตามสัญญา และกำหนดความรับผิดในกรณีไม่ปฏิบัติตามสัญญา โดยผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอต้องกำกับดูแลให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดด้วย

2.3.2 แผ่นป้ายเกี่ยวกับงานก่อสร้าง ให้มีแผ่นป้ายแสดงรายละเอียด 2 ประเภท คือ

2.3.2.1 แผ่นป้ายในระหว่างการดำเนินการก่อสร้าง ต้องมีสภาพคงทนตลอดระยะเวลาการก่อสร้างและอีกไม่น้อยกว่า 6 เดือน หลังจากงานแล้วเสร็จ โดยอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังนี้

- (1) ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พร้อมหมายเลขโทรศัพท์
- (2) ประเภทและชนิดของสิ่งก่อสร้าง
- (3) ปริมาณงานก่อสร้าง
- (4) ชื่อ ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ของผู้รับจ้าง
- (5) ระยะเวลาเริ่มต้น และระยะเวลาสิ้นสุด รวมระยะเวลาก่อสร้างทั้งสิ้น
- (6) วงเงินงบประมาณที่ได้ตั้งไว้หรือเงินที่ได้รับ
- (7) ราคากลางค่าก่อสร้าง
- (8) วงเงินค่าก่อสร้างตามที่ได้ลงนามในสัญญาจ้าง
- (9) ชื่อกรรมการตรวจการจ้าง และผู้ควบคุมงานพร้อมหมายเลขโทรศัพท์

กรณีงานก่อสร้างใดไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จตามกำหนดระยะเวลาในสัญญาจ้าง ให้จัดทำและติดตั้งแผ่นป้ายแสดงเหตุของความล่าช้า ระยะเวลาที่คาดว่าจะแล้วเสร็จ หรือระยะเวลาที่ได้มีการขยายเวลาตามสัญญาจ้าง (ถ้ามี) โดยติดตั้งไว้คู่กับป้ายแสดงรายละเอียดงานก่อสร้างตามข้อ 2.3.2.1 ก่อนหมดระยะเวลาในสัญญาจ้าง

กรณีตามข้อ 2.3.2.1 ชำรุด ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรีบแจ้งให้ผู้รับจ้างดำเนินการแก้ไข ซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพดี เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา

สำหรับงานก่อสร้างที่เป็นการสร้างทาง คลองหรือลำน้ำให้ติดตั้งแผ่นป้ายรายละเอียดการก่อสร้าง ตามข้อ 2.3.2.1 ไว้ ณ จุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดงานก่อสร้าง

2.3.2.2 แผ่นป้ายภายหลังการก่อสร้างแล้วเสร็จ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นติดตั้งแผ่นป้ายที่มีลักษณะคงทนถาวรแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับงานก่อสร้าง โดยอย่างน้อยมีรายละเอียดดังนี้

- (1) ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (2) ประเภทและชนิดสิ่งก่อสร้าง
- (3) ปิงบประมาณที่ทำการก่อสร้าง
- (4) วงเงินค่าก่อสร้าง และแหล่งเงินที่ก่อสร้าง
- (5) ระยะเวลาที่ผู้รับจ้างรับประกันความชำรุดบกพร่องตามสัญญา

(กำหนดวันเริ่มต้นและวันสิ้นสุดการรับประกัน)

สำหรับจุดบริเวณการติดป้ายถาวร ให้คำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ลักษณะโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ความสวยงาม และความปลอดภัยแก่ผู้ใช้ประโยชน์จากโครงการ

3. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด และนายอำเภอ กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการป้องกันการทุจริตและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามข้อ 1-2 ข้างต้น และหากพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีความบกพร่องในการปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว ให้จังหวัดในฐานะผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้สอบสวนข้อเท็จจริงและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยเคร่งครัดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุชา โมกขะเวส)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

โทร. 0-2241-9034, 0-2243-2275

โทรสาร 0-2241-9049

ตัวอย่างแผ่นป้ายแสดงรายละเอียดงานก่อสร้าง

โครงการก่อสร้างของ(ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)..... โทร. ประเภทของสิ่งก่อสร้าง ปริมาณงานก่อสร้าง (ให้ระบุรายละเอียดให้มากที่สุดเท่าที่สามารถตรวจสอบได้) ชื่อ ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ ผู้รับจ้าง (ชื่อบุคคลและนิติบุคคล) ระยะเวลาเริ่มต้น และระยะเวลายสิ้นสุด รวมเป็นระยะเวลากี่วัน วงเงินงบประมาณที่ได้ตั้งไว้หรือที่ได้รับ ราคากลาง ค่าก่อสร้าง วงเงินค่าก่อสร้างตามที่ได้ลงนามในสัญญาจ้าง ชื่อกรรมการตรวจการจ้าง และผู้ควบคุมงาน พร้อมหมายเลขโทรศัพท์
--

หมายเหตุ วัสดุที่ใช้ทำแผ่นป้ายให้ใช้แผ่นเหล็ก หรือไม้อัด ขนาดกว้างไม่น้อยกว่า 1.20 เมตร ยาวไม่น้อยกว่า 2.40 เมตร

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางการก่อสร้าง

1. ความเป็นมาของหลักเกณฑ์

1.1 การคำนวณราคากลางการก่อสร้าง ในระยะแรกได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง โดยคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงระบบการก่อสร้างสถานที่ราชการและถาวรวัตถุของประเทศ (ปกส.) มีสำนักงานงบประมาณเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ ซึ่งคณะกรรมการ ปกส. ได้กำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร ตามมติคณะรัฐมนตรี ที่ สร 0203/ว 100 ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2522 โดยให้มีปัจจัยในการพิจารณา คือค่าอำนาจการและค่าดำเนินการ ค่ากำไรและค่าภาษี

ต่อมา คณะกรรมการ ปกส. ได้เห็นชอบกับหลักเกณฑ์การประเมินราคางานก่อสร้างของกรมทางหลวง โดยมีปัจจัยในการพิจารณา คือ การอำนาจการ ค่าความผันผวน ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ ค่ากำไร และค่าภาษี โดยจัดทำในรูปของตาราง Factor F

1.2 คณะรัฐมนตรีได้มีมติ แจ้งตามหนังสือเลขที่การคณะรัฐมนตรี ด่วนมากที่ นร 0202/11726 ลงวันที่ 13 สิงหาคม 2536 เห็นชอบให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมราคากลาง โดยมีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน และมอบให้คณะกรรมการควบคุมราคากลางพิจารณาป้องกันหรือลดโอกาสการสมยอมกัน ในการเสนอราคารวม 8 ประการ ตามที่สำนักงานการตรวจแผ่นดินเสนอ ซึ่งมีเรื่องเกณฑ์การคำนวณราคากลางเป็นมาตรการหนึ่ง ในการนี้ คณะกรรมการควบคุมราคากลาง ได้พิจารณาเห็นว่า การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของงานแต่ละประเภท มีรายละเอียดมาตรฐานการคำนวณแตกต่างกัน จึงเห็นสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางให้เป็นแนวทางเดียวกัน โดยปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร ตามมติคณะรัฐมนตรี ว 100 และหลักเกณฑ์การประเมินราคางานก่อสร้างของกรมทางหลวง ให้เป็นรูปเดียวกันในรูปของตาราง Factor F จำแนกตามลักษณะงาน และกำหนดแนวทางปฏิบัติในการคำนวณราคากลางเพิ่มเติม ดังนี้

(1) งานอาคาร

ให้ใช้หลักเกณฑ์ในการคำนวณค่า Factor F ซึ่งประกอบด้วยค่าอำนาจการ ค่าความผันผวนดอกเบี้ย กำไร และภาษี ดังนี้

- ค่าอำนาจการ กำไร และภาษี ถือเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรีแจ้งในหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร 0203/ว 100 ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2522 โดยมีข้อสังเกตว่า สำหรับค่างานสนับสนุนทั่วไป (Construction General Support) ซึ่งหมายถึงกรรมวิธีเฉพาะหรืออุปกรณ์ เช่น Tower Crane และไม่ได้ใช้กับงานก่อสร้างทั่วไป ให้นำค่าใช้จ่ายดังกล่าว (ถ้ามี) ไปรวมคำนวณอยู่ในค่างานสุทธิ (Net Cost)

- ค่าความผันผวน เห็นสมควรกำหนดในอัตราร้อยละ 0.5 ของค่างานสุทธิ (อัตราดอกเบี้ยประกันภัย ร้อยละ 0.25 บวกกับค่าความเสียหายเบื้องต้นที่ผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบเองเฉลี่ยประมาณร้อยละ 0.25)

- ค่าดอกเบี้ย พิจารณาจากข้อมูลพื้นฐาน 7 ประการ

A = ค่าวัสดุแรงงาน เป็นการเบิกเงินสดไม่รวมภาษีทุกชนิด

B = ระยะเวลาการก่อสร้าง (ตามสัญญา และการคำนวณ)

- C = งบประมาณการก่อสร้าง (ก่อนดอกเบี้ย - ภาษี)
 D = จำนวนล่วงหน้า (หากมี)
 E = ระยะเวลาแตกต่างของการจ่ายเงินออกถึงการรับเงิน
 F = อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่อปี
 G = อัตราเงินประกันผลงาน (Retension)

สูตรการคำนวณแยกเป็น 2 ขั้นตอน ขั้นตอนแรกเป็นการหาจำนวนเงินที่ลงทุน (ซึ่งเป็นเงินที่ Cashflow อยู่ได้ศูนย์) และดอกเบี้ยที่เกิดจากเงินลงทุนไปนั้น ดังสูตรต่อไปนี้

$$\text{เงินลงทุน} = (C/B \times E) - D + G$$

$$\text{ดอกเบี้ย} = (\text{เงินลงทุน} \times F \times B/12)$$

เงินลงทุนที่คำนวณถือว่าเป็นเงินลงทุนโดยเฉลี่ยจากรยะเวลาดำเนินงานทั้งหมดคูณด้วยเวลาที่เกิดความแตกต่างของการจ่ายเงิน - รับเงิน และคิดครบตลอดระยะเวลาทำงานเป็นจำนวนดอกเบี้ยที่เกิดขึ้น และจากสูตรดังกล่าว คณะกรรมการฯ ได้จัดทำเป็นตาราง Factor F โดยพิจารณาถึงตัวแปรที่มีผลต่ออัตราดอกเบี้ย 3 ตัวแปร ดังนี้

- ค่าเงินล่วงหน้า คำนวณตั้งแต่ 0.00%, 5%, 10% และ 15%
- อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์
- เงินประกันผลงาน คำนวณตั้งแต่ 0.00%, 5% และ 10%

สำหรับอัตราดอกเบี้ยที่จะนำมาใช้คำนวณราคากลางดังกล่าว ให้ถือตามอัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำของเงินกู้ (MLR) ของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ณ วันเริ่มต้นของปีงบประมาณ (วันที่ 1 ตุลาคม) ยกเว้นในระหว่างปีงบประมาณมีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยตามอัตราที่ใช้ในขณะนั้นได้ โดยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการแจ้งอัตราดอกเบี้ยดังกล่าว และเนื่องจากอัตราดอกเบี้ยในตาราง Factor F เป็นตัวเลขกลม ฉะนั้น ในการประกาศอัตราดอกเบี้ย ควรยึดตัวเลขกลมด้วยกรณีอัตราดอกเบี้ยเป็นพิเศษ ถ้าถึง 0.5 ให้ปัดขึ้น ถ้าไม่ถึง 0.5 ให้ปัดลง

(2) งานทาง

ให้ใช้หลักเกณฑ์ในการคำนวณหาค่า Factor F ซึ่งประกอบด้วยค่าอำนาจการค่าความผันผวน ดอกเบี้ย กำไร และภาษี ดังนี้

- ค่าอำนาจการ กำไร และภาษี ให้ใช้ตามอัตราที่กรมทางหลวงใช้อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นอัตราที่ได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณา ปกส. มาก่อนแล้ว

- ค่าความผันผวน และค่าดอกเบี้ย ให้ใช้หลักเกณฑ์เช่นเดียวกับวิธีการคิดในอาคาร

(3) งานชลประทาน

เนื่องจากงานชลประทานลักษณะใกล้เคียงกับงานทางจะมีความแตกต่างกันบ้างในเรื่องของด้านการคำนวณเนื่องจากงานเท่านั้น ในหลักเกณฑ์แล้วสามารถใช้ค่า Factor F ตัวเดียวกัน ดังนั้น จึงเห็นสมควรให้ใช้หลักเกณฑ์ คำนวณ Factor F สำหรับงานชลประทานเช่นเดียวกันกับงานทาง

ในหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างปัจจุบัน ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการกำหนดราคากลาง มีหน้าที่ในการคำนวณราคากลาง โดยองค์ประกอบและการดำเนินงานของกรรมการ เป็นดังนี้

(1) ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ

ให้หัวหน้าส่วนราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 (อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจในการดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุ) เป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง

(2) องค์ประกอบคณะกรรมการ

ให้คณะกรรมการกำหนดราคากลาง มีองค์ประกอบเป็นลักษณะเดียวกันโดยไม่กำหนดเงินค่าก่อสร้าง ประกอบด้วย ประธานกรรมการ 1 คน คณะกรรมการอย่างน้อย 2 คน โดยปกติให้แต่งตั้งจากข้าราชการระดับ 3 หรือเทียบเท่าขึ้นไป และควรแต่งตั้งผู้ชำนาญการหรือผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการประมาณราคาร่วมเป็นกรรมการด้วย ในกรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการจะแต่งตั้งบุคคลที่ไม่ใช่ข้าราชการร่วมเป็นกรรมการด้วยก็ได้ (เทียบเคียงการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการซื้อหรือจ้าง ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 ข้อ 35)

ในกรณีที่แต่งตั้งบุคคลที่ไม่ใช่ข้าราชการร่วมเป็นกรรมการกำหนดราคากลางด้วยนั้น บุคคลดังกล่าวต้องไม่เป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียในการจ้างครั้งนั้นโดยตรงด้วย

(3) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

(3.1) กำหนดราคากลางและรายละเอียดการคำนวณราคากลางของงานที่จะดำเนินการก่อสร้าง

(3.2) เก็บรักษารายละเอียดการคำนวณราคากลางเป็นความลับโดยถือเป็นเอกสารสำคัญ และให้เปิดเผยราคากลางต่อหน้าคณะกรรมการเปิดซองและผู้เสนอราคา

(3.3) จัดทำบันทึก คำชี้แจง ส่งให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินหรือสำนักงานภูมิภาค กรณีที่ผลการประกวดราคาปรากฏว่าราคากลางที่กำหนดไว้สูงหรือต่ำกว่าราคาที่ประกวดราคาได้เกิน 15% ขึ้นไป หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางและแนวทางปฏิบัติดังกล่าว ได้ถือปฏิบัติมาจนถึงปัจจุบัน

2. การปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

2.1 คณะกรรมการควบคุมราคากลางได้แต่งตั้งอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง (อปก.) โดยมีอธิบดีกรมโยธาธิการ เป็นประธาน มีอำนาจหน้าที่ประการหนึ่งคือพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง แล้วจัดทำเป็นคู่มือให้ส่วนราชการต่างๆ ถือปฏิบัติต่อมา อปก. ได้แต่งตั้งคณะกรรมการร่วม 3 คณะ ได้แก่คณะทำงานพิจารณาหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคารมีสถาปนิกใหญ่ กรมโยธาธิการเป็นประธาน คณะทำงานพิจารณาจัดทำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทางมีรองอธิบดีกรมทางหลวง (นายวิชา สรรพพุนเระห์) เป็นประธาน คณะทำงานพิจารณาจัดทำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน มีรองอธิบดีกรมชลประทาน (นายธีระ วงศ์สมุทร) เป็นประธานให้มีหน้าที่ศึกษารวบรวมหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างแต่ละประเภทให้เหมาะสมและให้สอดคล้องกับหลักวิชาการ พร้อมทั้งจัดทำตาราง Factor F แล้วนำเสนอ อปก. พิจารณา ซึ่งทำงานทั้ง 3 คณะได้พิจารณาจัดทำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง โดยยึดแนวทางของหลักเกณฑ์เดิม มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และความถูกต้องตามหลักวิชาการ ที่สามารถอธิบาย

ได้อย่างชัดเจนเป็นหลัก โดยได้ปรับปรุงในส่วนที่ไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง และส่วนที่ยังไม่มีความชัดเจน ซึ่งคณะกรรมการควบคุมราคากลาง ได้พิจารณาเห็นชอบกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ดังกล่าว

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางการก่อสร้างที่ได้ปรับปรุงใหม่นี้ มีรายละเอียดประกอบด้วย 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ ส่วนที่ 1 ประกอบด้วยหลักเกณฑ์ทั่วไปของการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งทุกงานจะถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน หลักเกณฑ์วิธีการเฉพาะตามประเภทของงาน ซึ่งจะมีความแตกต่างกัน และตาราง Factor F ส่วนที่ 2 เป็นวิธีปฏิบัติที่สนับสนุนให้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง บรรลุผลมากขึ้น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 หลักเกณฑ์ทั่วไปของการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

1. หลักเกณฑ์ทั่วไป

การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ผู้ประมาณราคากลางควรประมาณให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงในขณะที่ประมาณราคามากที่สุด การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทุกงานตามหลักเกณฑ์นี้ จะใช้หลักเกณฑ์การคิดค่าใช้จ่าย รูปแบบและอัตราต่างๆ เป็นแนวทางเดียวกัน แต่จะมีความแตกต่างกันในรายละเอียดบางรายการ ซึ่งเป็นไปตามลักษณะ กรรมวิธีและระยะเวลาในการก่อสร้าง และเพื่อความสะดวกในการคิด จึงได้กำหนดไว้ในรูป Factor F ได้แก่ ต้นทุน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการก่อสร้าง และค่าภาษี ซึ่งแต่ละรายการจะมีข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการคำนวณราคากลาง ดังนี้

1.1 ต้นทุน ได้แก่ ค่าวัสดุ และค่าแรงงาน

- ค่าวัสดุ ส่วนกลางใช้ราคากลางการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ส่วนภูมิภาค ใช้ราคาสำนักงานพาณิชย์จังหวัด กรณีเป็นวัสดุที่กรมการค้าภายในหรือพาณิชย์จังหวัดมิได้กำหนดราคาไว้ให้ใช้ราคาตัวเอง

- ค่าแรงงาน ในขั้นนี้ใช้อัตราค่าแรงงานตามที่สำนักงบประมาณกำหนดและแจ้งให้หน่วยงานต่างๆทราบ ซึ่งในโอกาสต่อไปคณะกรรมการฯ จะเป็นผู้กำหนด

1.2 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการก่อสร้าง ได้แก่ ค่าอำนวยการ ค่าดอกเบี้ย และค่ากำไร

- ค่าอำนวยการ การติดค่าอำนวยการ กำหนดให้ทุกงานใช้แนวทางเดียวกัน โดยแบ่งออกเป็น 4 หมวด คือ หมวดค่าใช้จ่ายในการบริหารโครงการและบุคลากรในการก่อสร้างและหมวดค่าใช้จ่ายในการประกันภัย ซึ่งหมวดค่าใช้จ่ายสำนักงาน ที่พักคนงานและโรงงานกับหมวดค่าใช้จ่ายในการบริหารโครงการและบุคลากรในการก่อสร้าง จะมีรายละเอียดแตกต่างกันในงานก่อสร้างอาคารและงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม ส่วนหมวดค่าใช้จ่ายขั้นตอนการเสนอราคาและสัญญา กับหมวดค่าใช้จ่ายในการประกันภัย จะมีรายละเอียด วิธีการคิดและอัตราเดียวกันทุกประการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) หมวดค่าใช้จ่ายขั้นตอนการเสนอราคาและสัญญา คิดจาก

(1.1) ค่าธรรมเนียมค้ำประกันสัญญาจ้าง ประกอบด้วย

- ระยะเวลาค้ำประกัน คิดตามระยะเวลาการก่อสร้าง
- วงเงินค้ำประกัน คิดอัตราร้อยละ 5 ของข้อมูลของงาน
- ค่าธรรมเนียมคิดอัตราร้อยละ 2.5 ต่อปี

(1.2) ค่าธรรมเนียมในการรับผิดชอบผลงานก่อสร้าง ประกอบด้วย

- ระยะเวลาการรับประกันการชำรุดบกพร่อง คิด 2 ปี
- วงเงินค่าประกัน คิดอัตราร้อยละ 5 ของมูลค่างาน
- ค่าธรรมเนียมคิดอัตราร้อยละ 2.5 ต่อปี

(1.3) ค่าการตัดสินใจ คัดอัตราร้อยละ 0.1 ของมูลค่างาน

(1.4) ค่าสมทบกองทุนเงินทดแทนและค่ากองทุนประกันสังคมให้คิดเฉพาะ

ค่าแรงงาน (อัตราร้อยละ 30 ของมูลค่างาน) มีอัตรา ร้อยละ 0.2580 ประกอบด้วย

- ค่าสมทบกองทุนเงินทดแทน ร้อยละ 0.51
= $0.51 \times 30/100 = 0.1530$
- ค่ากองทุนประกันสังคม ร้อยละ 0.35
= $0.35 \times 30/100 = 0.1050$

สำหรับค่าใช้จ่ายในหมวด (2) ค่าใช้จ่ายสำนักงาน ที่พักคนงานและโรงงาน และหมวด (3) หมวดค่าใช้จ่ายในการบริหารโครงการและบุคลากรในการก่อสร้าง จะมีความแตกต่างกันในงานแต่ละประเภท รายละเอียดจะกำหนดไว้ในส่วนของงานแต่ละประเภท

(4) หมวดค่าใช้จ่ายในการประกันภัย คิดตายตัวในอัตราร้อยละ 0.3000 ประกอบด้วย

(4.1) ค่าเบี้ยประกันภัย คิดอัตราร้อยละ 0.2500

(4.2) ค่าความเสียหายอื่นที่ผู้เอาประกันต้องรับผิดชอบเอง คิดอัตราร้อยละ 0.0500

- ค่าดอกเบี้ยคิดจากปัจจัยและสมมติฐาน ดังนี้

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อดอกเบี้ย	สมมติฐาน	บทวิเคราะห์
1. การกำหนดการจ่ายเงินล่วงหน้า 0 5 10 หรือ 15 %	ใช้ตามปฏิบัติจริง และได้รับเงินล่วงหน้า เมื่อวันสิ้นเดือนที่ 1 (ใช้เวลาเบิกเงิน 1 เดือนหลังจากเซ็นสัญญา) หักคืนรายการ ทุกงวดงวดละ 15%	อาจจะช้าหรือเร็วกว่า 1 เดือน ในความเป็นจริงหากผู้รับเหมาจ่ายเงินเร็วกว่า 1 เดือน จะให้ประโยชน์มากขึ้น
2. การกำหนดเงินประกันผลงาน 0 5 10%	ใช้ตามปฏิบัติจริง และผู้รับเหมาไม่ขอเงิน คืนตลอดเวลาโครงการ	ผู้รับเหมาอาจขอเงินคืนได้ในเดือนที่ 6
3. (ก) อัตราการจ่ายเงินจาก Curve ของ ข้อมูล หรือ (ข) อัตราการจ่ายเงินแบบค่าเฉลี่ยของ มูลค่าโครงการ	(ก) ต้นทุน+กำไร (3.5-5.5) โดยกำไร = 0 (ข) จ่ายเงินเท่ากันทุกเดือน	ความเป็นจริงผู้รับเหมาจะรับเงินแบบ (ก) แต่เพื่อความสะดวกและเข้าใจง่ายจึงใช้แบบ (ข) ความจริงผู้รับเหมาจะมีกำไรอยู่ ด้วย จะทำให้สามารถนำกำไรมาใช้จ่ายได้ ซึ่งจะทำให้ภาระดอกเบี้ยลดลง
4. ระยะเวลาตั้งแต่การส่งมอบงานจนถึง จ่ายเงินในระยะเวลา 15 วัน – 2 เดือน จากการส่งมอบงาน	กำหนดให้ 2 เดือนหลังจากส่งมอบงาน โดยมีการเบิกจ่ายเงินทุกเดือน	ผู้รับเหมาได้รับประโยชน์จากกำหนด 2 เดือน ถ้าผู้รับเหมาได้รับเงินจะได้ประโยชน์มากขึ้น
5. เครดิตร้านค้าหรือผู้รับเหมาช่วง 0-60 วัน	กำหนดให้ 0 วัน	ความจริงผู้รับเหมาอาจได้ประโยชน์จากร้านค้าซึ่งจะได้ประโยชน์มากขึ้น

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อดอกเบี้ย	สมมติฐาน	บทวิเคราะห์
6. อัตราดอกเบี้ย	กำหนดตามอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ปัจจุบัน	คิดตามอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ปัจจุบันทั้งในกรณีที่ผู้รับเหมากู้เงินจากแหล่งอื่นและกรณีที่ผู้รับเหมาขอเงินล่วงหน้า (ซึ่งมีผลทำให้ค่าดอกเบี้ยต้องขึ้นแก่รัฐ ในกรณีที่เงินล่วงหน้าสูงและระยะเวลาโครงการยาวนาน)
7. ระยะเวลาโครงการ	ตามระยะเวลาการติดตามอำนาจการ	ควรคิดตามระยะเวลาการก่อสร้างจริง แต่ในที่นี้เพื่อให้สอดคล้องกับการติดตามอำนาจการจึงใช้ระยะเวลาก่อสร้างตามการติดตามอำนาจการ
8. ดอกเบี้ยเงินกู้ลงทุน	กำหนดให้คิดเดือนต่อเดือนไม่คิดดอกเบี้ยทบต้น	ผู้รับเหมานำเงินงวดที่รวมค่าดอกเบี้ยมาจ่ายดอกเบี้ยได้บ้าง
9. ค่างาน	คิดจากต้นทุนตรงกับค่าอำนาจการเท่านั้น	
10. การรับจ่ายเงินของผู้รับเหมา	เกิด ณ สิ้นเดือนของแต่ละเดือน	ค่าใช้จ่ายจริงอาจเกิดทุกวันหรือมีเครดิตก็ได้

จากปัจจัยและสมมติฐานดังกล่าวสามารถกำหนดเป็นสูตรในการคิดค่าดอกเบี้ยเป็นดังนี้

$$I = I/12[r + (T+D-1)a-(r+a)*(T-1)/2-(D-1)]$$

I ค่าดอกเบี้ยรวมของโครงการ

I อัตราดอกเบี้ยต่อเดือน

T ระยะเวลาก่อสร้างทั้งหมด (เดือน)

D ช่วงเลื่อนการรับเงิน (เดือน)

a เงินค่าจ้างล่วงหน้า

r เงินประกันผลงาน

T+D-1 เดือนที่รับค่าจ้างงวดสุดท้าย

- ค่ากำไร คิดจากค่ากำไรเชิงธุรกิจอัตราระหว่าง ร้อยละ 3.50 – 5.50

1.3 ค่ากำไร คิดตามอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม ปัจจุบันอัตราร้อยละ 7

2. หลักเกณฑ์วิธีการเฉพาะสำหรับงานก่อสร้างแต่ละประเภท

เนื่องจากลักษณะงานก่อสร้างของงานแต่ละประเภท มีความแตกต่างกันในวิธีการก่อสร้าง ทำให้มีความแตกต่างกันในเรื่องของอุปกรณ์ เครื่องมือเทคนิคและระยะเวลาในการก่อสร้าง จึงทำให้ไม่สามารถกำหนดหลักเกณฑ์บางประการให้เป็นมาตรฐานเดียวกันได้ ซึ่งในส่วนนี้ผู้ปฏิบัติจะต้องพิจารณาควบคู่กับหลักเกณฑ์ในข้อ 1 ด้วย โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 งานก่อสร้างอาคาร

ในการก่อสร้างอาคารทั่วไป มีขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่ง คือการทอดแบบซึ่งในหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร ได้กำหนดหลักเกณฑ์การสำรวจปริมาณงานและวัสดุก่อสร้างไว้ดังนี้

การถอดแบบสำรวจปริมาณงานวัสดุและแรงงานก่อสร้าง

การถอดแบบเพื่อสำรวจปริมาณงานวัสดุและแรงงานก่อสร้างของงานก่อสร้างอาคารทั่วไป ต้องดำเนินการตามลำดับของการก่อสร้างส่วนประกอบอาคาร และกำหนดหน่วยงานของปริมาณวัสดุและแรงงานต่อหน่วยของส่วนประกอบต่างๆ ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันตามหลักวิชา ช่าง เช่น คอนกรีต มีหน่วยเป็น ลูกบาศก์เมตร (ลบ.ม.) แบบหล่อคอนกรีต มีหน่วยเป็นตารางเมตร (ตร.ม.) เป็นต้น

เพื่อให้การประมาณราคาของการก่อสร้างอาคารทั่วไปเป็นไปตามขั้นตอนและลำดับของการทำงานที่ถูกต้อง สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ค่างาน แบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่มงาน โดยให้คิดเฉพาะทุนซึ่งยังไม่รวมค่าดำเนินการ ก่อสร้าง และภาษี

กลุ่มงานที่ 1

- 1.1 งานโครงสร้าง
- 1.2 งานสถาปัตยกรรม
- 1.3 งานระบบสุขาภิบาลและดับเพลิง(ในอาคาร)
- 1.4 งานระบบไฟฟ้าและสื่อสาร(ในอาคาร)

กลุ่มงานที่ 2

- 2.1 งานระบบปรับอากาศและระบายอากาศ
- 2.2 งานระบบลิฟท์และบันไดเลื่อน
- 2.3 งานระบบพิเศษอื่นๆ

กลุ่มงานที่ 3 งานครุภัณฑ์สิ่งทำและงานตกแต่งภายในอาคาร

กลุ่มงานที่ 4 งานภูมิทัศน์

ส่วนที่ 2 ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนด (ถ้ามี) เป็นค่าใช้จ่ายที่นอกเหนือจากค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้างทั่วไป เช่น ค่า TOWER CRANE ระบบป้องกันฝุ่น ระบบป้องกันดินพัง และการไม่อนุญาตให้คนงานพักในบริเวณที่ก่อสร้าง ฯลฯ เป็นต้น โดยได้จัดทำแบบฟอร์มการคิดค่าใช้จ่ายส่วนนี้ไว้ด้วย ตามเอกสาร หน้า 9/1

ส่วนที่ 3 การสรุปค่าก่อสร้างทั้งหมด คือการนำค่าวัสดุและค่าแรงงานหรือค่างาน (ทุน) ของงานส่วนที่ 1 ไปคำนวณหาค่าใช้จ่ายทั้งหมดในรูปของ Factor F รวมกันเป็นค่าก่อสร้างทั้งหมด แต่ถ้ากรณีที่มีค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนด ก็นำค่างานส่วนที่ 2 ซึ่งเป็นราคางานสุทธิไปบวกกับค่างานส่วนที่ 3 ซึ่งได้รวมกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการก่อสร้างทั่วไป (Factor F) แล้วจึงสรุปเป็นค่าราคาก่อสร้างทั้งหมด

ทั้งนี้ได้จัดทำแบบฟอร์มสำรวจปริมาณงานวัสดุและแรงงานก่อสร้าง (ตามเอกสารหน้า 9/2) และแบบฟอร์มสรุปค่าก่อสร้าง (ตามเอกสารหน้า 9/3 – 9/4) พร้อมกับคำอธิบาย เพื่อสะดวกในการประมาณราคาและใช้เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยในแบบฟอร์มได้แบ่งเป็นช่องดังนี้

- ช่องลำดับที่ คือช่องใส่ตัวเลขหัวข้อของงานประเภทต่างๆเรียงตามลำดับ
- ช่องรายการ คือช่องใส่ชื่อรายการของงานประเภทต่างๆที่ทำการก่อสร้าง
- ช่องจำนวน คือช่องใส่ตัวเลขจำนวนเนื้องานของงานประเภทต่างๆ

ช่องหน่วย คือช่องใส่หน่วยของงานประเภทต่างๆ เช่น ลบ.ม. ตร.ม. เป็นต้น

ช่องค่าวัสดุ คือช่องใส่ตัวเลขจำนวนค่าวัสดุต่อหน่วยงานประเภทต่างๆ

ช่องค่าแรงงาน คือช่องใส่ตัวเลขจำนวนค่าแรงงานต่อหน่วยของงานประเภทต่างๆ

ช่องรวมค่าวัสดุและแรงงาน คือช่องรวมตัวเลขจำนวนค่าวัสดุและแรงงานของงานประเภท

ต่างๆ

ช่องหมายเลข คือช่องเพื่อไว้สำหรับรายการที่มีเงื่อนไขข้อความอื่นๆที่ต้องการเขียน

ตารางดังกล่าวแสดงให้เห็นลำดับและงานประเภทต่างๆซึ่งส่วนมากในการก่อสร้างอาคารทั่วไปจะมี แต่ถ้การก่อสร้างอาคารไม่มีงานประเภทที่อยู่ในเอกสารดังกล่าวก็ไม่ต้องเขียนไว้ หรือถ้มีงานประเภทอื่นนอกเหนือที่ระบุไว้ก็สามารถเขียนเพิ่มเติมได้

นอกจากนี้ ได้กำหนดแบบฟอร์มในการถอดแบบหาปริมาณวัสดุ เพื่อให้ผู้ทำหน้าที่ประมาณราคาก่อสร้าง ได้ใช้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ปัจจุบันได้กำหนดไว้ 6 แบบ (ตามเอกสารหน้า 10/1 - 10/6) คือ

ตารางการประมาณราคาค่าก่อสร้างของงานอาคาร
ส่วนที่ 2 ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนด (ถ้ามี)

ลำดับ ที่	รายการ	รวมเป็น เงิน	หมายเหตุ
1	<u>หมวดค่าใช้จ่ายพิเศษ ตามข้อกำหนดเงื่อนไขและความจำเป็นต้องมี</u>		
1.1	การกำหนดคุณสมบัติของผู้ปฏิบัติงาน หรือคู่มือการก่อสร้างพิเศษเฉพาะ		
1.2	การกำหนดให้ช่างรับเหมาและให้ความปลอดภัยต่อคนงานก่อสร้างตามกฎหมายแรงงาน		
1.3	การทำ BENCH MARK สำหรับตรวจเช็คระดับมาตรฐาน		
1.4	การทดสอบการทรุดตัวของอาคารขณะก่อสร้างเป็นระยะๆ		
1.5	การให้ทำอาคารบางส่วนให้เสร็จเพื่อเข้าไปใช้สอยก่อนเสร็จทั้งโครงการ		
1.6	การกำหนดให้ทำแผนงานก่อสร้างละเอียดด้วยระบบ C.P.M		
1.7	การจัดสร้างสำนักงานสนาม สำหรับผู้ว่าจ้างหรือผู้ควบคุมงาน		
1.8	การทำระบบป้องกันฝุ่นตามข้อบังคับ		
1.9	การทำระบบป้องกันดินพัง		
1.10	การใช้จ่ายสำหรับอุปกรณ์เครื่องจักรกลพิเศษในการก่อสร้าง เช่น TOWER CARAE เป็นต้น		
1.11	การใช้จ่ายกรณีไม่อนุญาตให้คนงานพักในบริเวณที่ก่อสร้าง		
1.12	การใช้จ่ายในกรรมวิธีป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของบุคคลที่ 3		
1.13	อื่นๆ ถ้ามีให้ระบุ		
			
			
			
	รวมค่าใช้จ่ายพิเศษ (ตามข้อกำหนดเงื่อนไขและความจำเป็นต้องมี)		

การถอดแบบเพื่อสำรวจปริมาณงานวัสดุและแรงงานก่อสร้างทั่วไปของอาคาร ต้องดำเนินการตามลำดับของการก่อสร้างส่วนประกอบอาคารและกำหนดหน่วยของปริมาณงานวัสดุและแรงงานก่อสร้าง ดังแบบฟอร์มตารางบัญชีแสดงปริมาณวัสดุและแรงงานต่อไปนี้

[illegible]

ขั้นตอนในการประมาณราคาก่อสร้างของงานอาคาร

การประมาณราคาก่อสร้างของงานอาคารแบ่ง 3 ส่วน โดยแยกรายการสรุปเป็น 4 กลุ่มงานและ 1 หมวดค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดเงื่อนไขและความจำเป็นต้องมี ตามตารางดังนี้

ลำดับที่	รายการ	จากแผนที่	จำนวนเงินรวม	หมายเหตุ
	<u>ส่วนที่ 1 ค่างาน(ทุน)</u>			
1	กลุ่มงานที่ 1 (คิดเฉพาะค่าวัสดุและค่าแรงงานหรือทุนซึ่งยังไม่รวมค่าอำนวยการ,ค่าไรและค่าภาษี)			
	1.1 งานโครงสร้าง			
	1.2 งานสถาปัตยกรรม			
	1.3 งานระบบสุขาภิบาลและดับเพลิง			
	1.4 งานระบบไฟฟ้าและสื่อสาร			
	รวมค่างานกลุ่มงานที่ 1 เป็นเงิน			
2	กลุ่มงานที่ 2 (คิดเฉพาะค่าวัสดุและค่าแรงงานหรือทุนซึ่งยังไม่รวมค่าอำนวยการ,ค่าไรและค่าภาษี)			
	2.1 งานระบบปรับอากาศและระบายอากาศ			
	2.2 งานระบบลิฟท์และบันไดเลื่อน			
	2.3 งานระบบพิเศษอื่นๆ			
	รวมค่างานกลุ่มงานที่ 2 เป็นเงิน			
3	กลุ่มงานที่ 3 (คิดเฉพาะค่าวัสดุและค่าแรงงานหรือทุนซึ่งยังไม่รวมค่าอำนวยการ,ค่าไรและค่าภาษี)			
	3.1 งานครุภัณฑ์สิ่งทำและงานตกแต่งภายในอาคาร			
	รวมค่างานกลุ่มงานที่ 3 เป็นเงิน			
4	กลุ่มงานที่ 4 (คิดเฉพาะค่าวัสดุและค่าแรงงานหรือทุนซึ่งยังไม่รวมค่าอำนวยการ,ค่าไรและค่าภาษี)			
	4.1 งานภูมิทัศน์			
	รวมค่างานกลุ่มงานที่ 4 เป็นเงิน			
	รวมค่างานส่วนที่ 1			

ขั้นตอนในการประมาณราคาค่าก่อสร้างของอาคาร

ลำดับที่	รายการ	จากแผ่นที่	จำนวนเงินรวม	หมายเหตุ
	ส่วนที่ 2 ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนด(ถ้ามี)			
1	หมวดค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดเงื่อนไขและความจำเป็นต้องมี			
	รวมค่างานส่วนที่ 2			
	ส่วนที่ 3 สรุปค่าก่อสร้างทั้งหมด			
ก	ค่างานส่วนที่ 1 (คิดเฉพาะค่าวัสดุและค่าแรงงานหรือทุนซึ่งยังไม่รวมค่าอำนวยการ,กำไรและค่าภาษี)			
ข	ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในรูปของ FACTOR F ตามตาราง			
ค	รวมค่าก่อสร้าง ข้อ ก + ข้อ ข			
ง	ค่างานส่วนที่ 2 (ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดถ้ามี)			
	รวมเป็นค่าก่อสร้างทั้งหมดคือ ข้อ ค + ข้อ ง			

แบบ ประ.1 ใช้ประมาณการถอดแบบหาปริมาณงานและวัสดุก่อสร้างทั่วไป เช่น หาปริมาณงานถมดิน ฯลฯ หรือใช้เป็นแบบฟอร์มประมาณราคาค่าก่อสร้างงานต่างๆ เพื่อหาราคาต่อหน่วย เช่น งานทำประตูหน้าต่าง งานเดินท่อระบบต่างๆ เป็นต้น

แบบ ประ.2. ใช้ประมาณการถอดแบบงานคอนกรีต งานไม้แบบ งานไม้ค้ำยันและงานเหล็กเสริมคอนกรีตโดยเฉพาะ

แบบ ประ.3 ใช้ประมาณการถอดแบบหาปริมาณงานไม้โดยเฉพาะ

แบบ ประ.4 ใช้สำหรับรวมปริมาณงานแต่ละประเภทงาน โดยจะแสดงจำนวนวัสดุและแรงงานก่อสร้างที่ประมาณการไว้ในแบบ ประ.1 ประ.2 และประ.3 แล้วนำยอดรวมมาลงในแบบ ประ.4 นี้ เป็นแบบสรุปผลการประมาณราคาค่าวัสดุและค่าแรงงานก่อสร้าง

แบบ ประ.5 ใช้ประมาณการสรุปราคาค่าก่อสร้างทั้งหมด

แบบ ประ.6 ใช้ประมาณการสรุปราคาค่าก่อสร้างกรณีมีการก่อสร้างหลายงาน หรือใช้เปรียบเทียบราคา

การคิดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง ในส่วนของค่าอำนวยการหมวดที่ 2 ค่าใช้จ่ายสำนักงาน ที่พักคนงาน และโรงงาน หมวดที่ 3 ค่าใช้จ่ายบริหารโครงการและบุคลากรในการก่อสร้าง ซึ่งมีรายละเอียดค่าใช้จ่ายแตกต่างกันไปตามลักษณะของการก่อสร้าง ในส่วนของงานก่อสร้างอาคาร ได้กำหนดให้คิดจากรายการต่างๆ ดังนี้

(2) หมวดค่าใช้จ่ายสำนักงาน ที่พักคนงานและโรงงาน คิดจาก

- ค่าใช้จ่ายในการพิมพ์แบบพิมพ์เพิ่มเติม การทำ SHOP DRAWING
- ค่าใช้จ่ายในการส่งตัวอย่างวัสดุทดสอบและหนังสือรับรอง
- ค่าใช้จ่ายในการเตรียมเอกสารต่างๆ ระหว่างทำการก่อสร้าง
- ค่ารักษาความสะอาดและขนขยะในระหว่างทำการก่อสร้าง
- ค่าก่อสร้างที่พักคนงาน สำนักงาน โรงงาน โรงเก็บวัสดุชั่วคราว
- ค่าสาธารณูปโภคน้ำ ไฟฟ้า การสื่อสารชั่วคราว
- ค่าอุปกรณ์ความปลอดภัย
- ค่าทำป้ายชื่องาน ป้ายสัญญาณเตือนภัยต่างๆ

(3) หมวดค่าใช้จ่ายบริหารโครงการและบุคลากรในการก่อสร้าง

- เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับบุคลากรในงานก่อสร้างโครงการนั้นจนเสร็จงาน ได้แก่ ผู้จัดการ

วิศวกรโครงการ สถาปนิก โฟร์แมน และเสมียน เป็นต้น

ค่าใช้จ่ายทั้งสองหมวดดังกล่าวข้างต้น จะแปรเปลี่ยนไปตามค่างานและระยะเวลาในการก่อสร้างอาคาร

รายการประมาณราคาตอกริตเสริมเหล็ก

แบบ ปร.2 แผ่นที่ /

แบบเลขที่

รายการเลขที่

กอง

กรม

ประมาณการโดย

เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.

ลำดับ ที่	รายการ	ขนาด	คอนกรีต ลบ.ม.	ไม้แบบ ตร.ม.	ไม้ค้ำบ้าน ต้น	เหล็กเส้นกรมผดเรียบ/เมตร						เหล็กเส้นกลมผิวข้ออ้อย/เมตร					หมายเหตุ
						6 มม.	9 มม.	12 มม.	15 มม.	19 มม.	25 มม.	12 มม.	16 มม.	20 มม.	25 มม.	28 มม.	

ประมาณราคาก่อสร้าง		แบบ ปร.4 แผ่นที่ /	
สถานที่ก่อสร้าง	แบบเลขที่	รายการเลขที่	
ฝ่ายประมาณราคา	กอง	กรม	
ประมาณการโดย	เมื่อวันที่	เดือน	พ.ศ.

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ราคาวัสดุสิ่งของ		ค่าแรงงาน		ค่าวัสดุและแรงงาน	หมายเหตุ
				ราคาต่อหน่วย	จำนวนเงิน	ราคาต่อหน่วย	จำนวนเงิน		

สรุปผลการประมาณราคาค่าก่อสร้าง

ส่วนราชการ	ฝ่ายประมาณราคา	กอง	กรม
ประเภท			
เจ้าของอาคาร			
สถานที่ก่อสร้าง			
หน่วยงานออกแบบแปลนและรายการ		กอง	กรม
แบบเลขที่			
ประมาณราคาตามแบบ ปร.4		จำนวน	แผ่น
ประมาณราคาเมื่อวันที่	เดือน	พ.ศ.	

ลำดับที่	รายการ	ค่าวัสดุและค่าแรงงาน รวมเป็นเงิน(บาท)	FACTOR F	ค่าก่อสร้างทั้งหมด รวมเป็นเงิน(บาท)	หมายเหตุ
1	ประเภทงานอาคาร				
2	ประเภทงานทาง				
3	ประเภทงานรถประทุน				
4	ประเภทงานสะพานและท่อเชื่อม				
	เงื่อนไข				
	เงินล่วงหน้าจ่าย.....%				
	เงินประกันผลงานหัก.....%				
	ดอกเบี้ยเงินกู้.....%				
	ดอกเบี้ยเงินฝาก.....%				
สรุป	รวมค่าก่อสร้างเป็นเงินทั้งสิ้น				
	คิดเป็นเงินประมาณ				
	ตัวอักษร				
	ขนาดหรือเนื้อที่อาคาร	ตร.ม.			
	เฉลี่ยราคาประมาณ	บาท/ตร.ม.			

ประมาณการโดย

(.....)

ตรวจ หัวหน้าฝ่ายประมาณราคา

(.....)

เห็นชอบ ผู้อำนวยการกอง

(.....)

รายประมาณการค่าก่อสร้าง		
สถานที่ก่อสร้าง		
แบบเลขที่	รายการเลขที่	
กอง	กรม	
ประมาณการเมื่อวันที่	เดือน	พ.ศ.

ลำดับที่	รายการ	ค่าก่อสร้าง (บาท)	หมายเหตุ

เห็นชอบ ผู้อำนวยการกอง
(.....)

ตรวจ หัวหน้าฝ่ายประมาณราคา
(.....)

ประมาณการโดย.....
(.....)

2.2 งานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยม

เนื่องจากงานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยม เป็นการก่อสร้างบนพื้นที่ที่มีลักษณะเป็นทางยาว ซึ่งจะแตกต่างกับงานก่อสร้างอาคาร ทำให้วิธีการในการก่อสร้าง ข้อมูลเงื่อนไขที่จำเป็นต่อการก่อสร้าง ตลอดจนวิธีการประมาณราคาของงานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยม แตกต่างกับงานก่อสร้างอาคารหลายประการ ดังนี้

(1) มีการกำหนดแหล่งวัสดุบางชนิด ได้แก่ แหล่งวัสดุซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ แหล่งวัสดุยางแอสฟัลท์ เป็นต้น

(2) กำหนดเงื่อนไขให้ผู้รับจ้างจะต้องก่อสร้างหรือเช่าสำนักงานให้กับเจ้าหน้าที่ของกรมทางหลวงที่ทำหน้าที่เป็นกรรมการตรวจการจ้างและผู้ควบคุมงาน ซึ่งจะต้องไปตรวจงานในพื้นที่ก่อสร้าง ตลอดจนระยะเวลาก่อสร้าง โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ลำดับ	รายการ	แบบก่อสร้าง รายละเอียด	จำนวน	ราคาต่อหน่วย	เป็นเงิน
1	สำนักงาน	9K 180-31/1-1	... หลัง	298,000	
2	โรงอาหาร-ครัว	9K 180-31/2-1	... หลัง	158,000	
3	บ้านพัก 1 ห้องนอน	9K 180-31/3-1	... หลัง	170,000	
4	บ้านพัก 2 ห้องนอน	9K 180-31/4-1	... หลัง	194,000	
5	บ้านพักเรือนแถว	9K 180-31/5-1	... หลัง	80,500	
6	ห้องทดลองแอสฟัลท์	9K 180-31/6	... เดือน	67,000	
7	ค่าเช่าสำนักงาน	พ.ท.<150 ตร.ม.	... หลัง	10,000	
8	ค่าเช่าห้องพัก.....เดือน	พ.ท.<12 ตร.ม.	... เดือน	2,500 บ./ด	
9	ค่าเช่าเครื่องมือทดลองวัสดุ	ตามประกาศ	... เดือน	3,000	
10	ค่าเช่าเครื่องมือทดลองแอสฟัลท์	ตามประกาศ	... เดือน	6,500	
11	ค่าเช่าเครื่องพิมพ์ดีดไทย-อังกฤษ	ตามประกาศ	... เดือน	500	
12	ค่าเช่าเครื่องคอมพิวเตอร์	ตามประกาศ	... เดือน	2,000	
13	ค่าเช่าเครื่องมือสำรวจ	ตามประกาศ	... เดือน	4,500	
14	ป้ายจราจรระหว่างก่อสร้าง	ตามแบบมาตรฐาน	... เดือน	10,000	
15	ค่าน้ำประปา-ไฟฟ้า-โทรศัพท์	ตามประกาศ	... ดัน	4,000	
16	ค่าจัดหารถยนต์ปิคอัพ ... วัน	ตามประกาศ	... ดัน	500 บ./ว	
	รวมค่าใช้จ่ายตามเงื่อนไข				

หมายเหตุ

- กรณีเป็นการก่อสร้างสำนักงานจะไม่มีรายการลำดับที่ 7 - 8
- กรณีเป็นการเช่าสำนักงาน ไม่มีรายการลำดับที่ 1 - 5
- ราคาตามตารางนี้เป็นราคาที่คำนวณไว้เดิม สามารถปรับเปลี่ยนตามข้อเท็จจริงในแต่ละปี (เป็นราคาตามแบบของกรมทางหลวง)

- กรณีเวลาก่อสร้างไม่เกิน 400 วัน ให้พิจารณาเช่าสำนักงานแทนการก่อสร้างสำนักงาน

สำหรับการคิดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง ในส่วนของค่าอำนวยการ หมวดที่ 2 ค่าใช้จ่ายสำนักงาน ที่พักคนงาน และโรงงาน หมวดที่ 3 ค่าใช้จ่ายบริหารโครงการและบุคลากรในการก่อสร้าง ซึ่งมีรายละเอียดค่าใช้จ่ายแตกต่างกันไปตามลักษณะของการก่อสร้าง ในส่วนของงานก่อสร้างทาง ได้กำหนดให้คิดจากรายการต่างๆ โดยแยกค่างานออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ค่างานลงทุนไม่เกิน 60 ล้านบาท ค่างานลงทุนไม่เกิน 150 ล้านบาท ค่างานลงทุนไม่เกิน 300 ล้านบาท และค่างานลงทุนเกิน 300 ล้านบาท ทุกระดับจะคิดค่าใช้จ่ายในอัตราเดียวกัน

หมวดที่ 2 ค่าใช้จ่ายสำนักงาน ที่พักคนงาน และโรงงาน ยกเว้นในรายการที่จอดรถจักรและโรงซ่อม (รายการที่ 1.3) จะใช้พื้นที่มากขึ้นระดับค่างานละ 500 ต.ร.ม. ดังนี้
กรณีค่างานลงทุนไม่เกิน 60 ล้านบาท

ลำดับที่	ประเภท	หน่วย	จำนวน	อัตราค่าเช่า/เงินเดือน บาท/เดือน	ค่าเช่า/เงินเดือน บาท/เดือน
1	อาคาร				
1.1	สำนักงานสนาม เช่าตึกแถว 1 ห้อง	ห้อง	1	3,500.00	3,500.00
1.2	บ้านพักเจ้าหน้าที่	หลัง	2	3,000.00	6,000.00
1.3	ที่จอดรถจักรและโรงซ่อม	ต.ร.ม.	1,000	2.00	2,000.00
1.4	ค่าเอกสารสิ่งพิมพ์และด้านธุรการ	โครงการ	1	3,000.00	3,000.00
2	ยานพาหนะ				
2.1	ค่ารถควบคุมงาน พนักงานขับรถ	คัน	2	21,500.00	43,000.00
2.2	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	คัน	2	2,340.00	4,680.00
2.3	ค่าซ่อมบำรุง	คัน	2	2,000.00	2,000.00
2.4	ค่าเบี้ยประกันภัยยานพาหนะ	คัน	2	840.00	1,680.00
รวม					65,860.00

การคิดค่าใช้จ่ายยานพาหนะมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเช่ารถยนต์บรรทุกเล็กเครื่องยนต์ดีเซล	550 บาท/วัน	ความยาวทางก่อสร้าง	6 กม.
อัตราความเร็วสิ้นเปลืองเฉลี่ย	8 กม./ลิตร	จำนวนเที่ยวของการใช้รถ	4 เที่ยว
		คุมงานไปกลับ	
ราคาน้ำมันดีเซล	13 บาท/ลิตร		30 วัน

สำหรับการคิดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง ในส่วนของค่าอำนวยการ หมวดที่ 2 ค่าใช้จ่ายสำนักงาน ที่พักคนงาน และโรงงาน หมวดที่ 3 ค่าใช้จ่ายบริหารโครงการและบุคลากรในการก่อสร้าง ในส่วน
ของงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม ได้กำหนดให้คิดจากรายการต่างๆ โดยแยกค่างานออกเป็น 4 ระดับ
ได้แก่ ค่างานลงทุนไม่เกิน 10 ล้านบาท ค่างานลงทุนไม่เกิน 50 ล้านบาท ค่างานลงทุนไม่เกิน 100 ล้านบาท
และค่างานลงทุนเกิน 100 ล้านบาททุกระดับจะคิดค่าใช้จ่ายในอัตราเดียวกัน

หมวดที่ 2 ค่าใช้จ่ายสำนักงาน ที่พักคนงาน และโรงงาน ยกเว้นในรายการที่จัดเครื่องจักรและโรงซ่อม(รายการที่ 1.3) จะใช้พื้นที่มากขึ้นระดับค่างานละ 200 ต.ร.ม. ดังนี้
กรณีค่างานลงทุนไม่เกิน 10 ล้านบาท

ลำดับที่	ประเภท	หน่วย	จำนวน	อัตราค่าเช่า/เงินเดือน บาท/เดือน	ค่าเช่า/เงินเดือน บาท/เดือน
1	อาคาร				
1.1	สำนักงานสนาม เช่าตึกแถว 1 ห้อง	ห้อง	1	3,500.00	3,500.00
1.2	บ้านพักเจ้าหน้าที่	หลัง	1	3,000.00	6,000.00
1.3	ที่จัดเครื่องจักรและโรงซ่อม	ต.ร.ม.	400	2.00	800.00
1.4	ค่าเอกสารสิ่งพิมพ์และด้านธุรการ	โครงการ	1	2,000.00	3,000.00
2	ยานพาหนะ				
2.1	ค่ารถควบคุมงาน พนักงานขับรถ	คัน	1	23,500.00	23,500.00
2.2	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	คัน	1	2,340.00	2,340.00
2.3	ค่าซ่อมบำรุง	คัน	1	1,000.00	1,000.00
2.4	ค่าเบี้ยประกันภัยยานพาหนะ	คัน	1	840.00	840.00
รวม					34,980.00

การคิดค่าใช้จ่ายยานพาหนะมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเช่ารถยนต์บรรทุกเล็กเครื่องยนต์ดีเซล	550 บาท/วัน	ความยาวทางก่อสร้าง	6 กม.
อัตราความเร็วสิ้นเปลืองเฉลี่ย	8 กม./ลิตร	จำนวนเที่ยวของการใช้รถคุม งานไปกลับ	4 เที่ยว
ราคาน้ำมันดีเซล	13 บาท/ลิตร	จำนวน/เดือน	30 วัน

สำหรับหมวดที่ 3 ค่าใช้จ่ายบริหารโครงการและบุคลากรในการก่อสร้าง คิดจากค่าใช้จ่ายในส่วน
ของบุคลากรและค่าใช้จ่ายสำนักงานใหญ่ ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปตามมูลค่างานและระยะเวลาในการก่อสร้าง

(3) ปรับปรุงวิธีการคิด Factor F ของพื้นที่ฝนชุก โดยกำหนดให้เพิ่มค่า Factor F ฝนชุก โดยมี
อัตราแตกต่างกันไปตามปริมาณฝนตกเฉลี่ยต่อปี ตามข้อมูลของกรมอุตุนิยมวิทยา เพื่อให้เป็นไปตามข้อเท็จจริง
มากขึ้น ดังนี้

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปี (มม.)	เพิ่มค่า Factor F (ร้อยละ)
มากกว่า 3,500	3.5
มากกว่า 3,000 – 3,500	3
มากกว่า 2,500 – 3,000	2.5
มากกว่า 2,000 – 2,500	2
มากกว่า 1,500 – 2,000	1.5

ทั้งนี้ ได้จัดกลุ่มจังหวัดไว้ด้วยว่า จังหวัดใดอยู่ในกลุ่มใดเพื่อให้สะดวกในการคำนวณราคากลาง ดังนี้

เพิ่ม 3.50 %	เพิ่ม 3.00 %	เพิ่ม 2.50 %	เพิ่ม 2.00 %	เพิ่ม 1.50 %
ตราด พังงา ระยอง		จันทบุรี	กระบี่ ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส พัทลุง ภูเก็ต สตูล นครพนม ยโสธร	เชียงราย มุกดาหาร ศรีสะเกษ สกลนคร หนองคาย อำนาจเจริญ อุบลราชธานี ปราจีนบุรี ชุมพร ปัตตานี ยะลา สงขลา สุราษฎร์ธานี

จากการกำหนดหลักเกณฑ์ใหม่นี้ มีจังหวัดฝนตกชุกเพิ่มขึ้นจากเดิม 4 จังหวัด ได้แก่ ยโสธร มุกดาหาร ศรีสะเกษ และอำนาจเจริญ

(4) กำหนดให้มีรายละเอียดการประเมินราคาต้นทุนของงานรายการต่างๆ กล่าวคือ

(4.1) งานก่อสร้างที่สามารถประเมินค่าเฉลี่ยได้ จะประเมินราคาต้นทุนรายการต่างๆ จากค่าเฉลี่ย

(4.2) งานก่อสร้างที่ไม่สามารถประเมินค่าเฉลี่ยได้ จะให้แนวทางการประเมินราคารายการต่างๆ เท่านั้น ผู้ประเมินราคาต้นทุนต้องพิจารณารายละเอียดจากแบบเฉพาะสายทาง

(4.3) งานก่อสร้างที่ไม่มีรูปแบบคงที่แน่นอน ให้ผู้ประเมินราคาถอดแบบก่อสร้างเฉพาะสายทาง

(4.4) งานก่อสร้างที่ใช้ในงานบำรุงทางเป็นส่วนใหญ่ ไม่ค่อยพบในงานก่อสร้างทาง เช่น งาน COLD MIXED ASPHALT, SLURRY SEAL, CAPE SEAL เป็นต้น ให้ประเมินตามสูตรงานบำรุงทางของกองบำรุง

2.3 งานก่อสร้างชลประทาน

(1) งานก่อสร้างชลประทาน ได้แก่ งานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมน้ำทั้งที่เป็นการควบคุมเพื่อการเกษตร หรือเพื่อด้านอื่นๆ เช่น การประมง การป้องกันน้ำเค็ม การป้องกันน้ำท่วม หรือเพื่อการผลิตกระแสไฟฟ้า เป็นต้น โดยกิจกรรมการก่อสร้างชลประทานจะมีหลายลักษณะกิจกรรม ประกอบด้วย

(1.1) เขื่อนทดน้ำ ได้แก่ ฝ่ายกับเขื่อนระบายน้ำ

(1.2) อาคารประกอบของเขื่อนทดน้ำ ได้แก่ ประตูหรือท่อปากคลองส่งน้ำ ประตูระบายทราย บันไดปลา ประตูเรือแพสัญจร

(1.3) เขื่อนเก็บกักน้ำ

(1.4) อาคารประกอบของเขื่อนเก็บกักน้ำ ได้แก่ อาคารระบายน้ำล้นท่อปากคลองส่งน้ำ ท่อระบายน้ำลงลำน้ำท้ายเขื่อน

(1.5) คลองส่งน้ำ

(1.6) อาคารของคลองส่งน้ำ ได้แก่ ประตูหรือท่อปากคลองซอย และคลองแยกซอยต่อเชื่อม สะพานน้ำ น้ำตก รางเท อาคารอัดน้ำ ท่อส่งน้ำให้พื้นที่เพาะปลูก ท่อระบายน้ำลอดใต้คลองส่งน้ำ

(1.7) คลองระบายน้ำ

(1.8) คูส่งน้ำ

(1.9) คูระบายน้ำ

(2) สำหรับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน จะมีหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง ดังนี้

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน

งานก่อสร้างชลประทาน จะทำการจ้างก่อสร้างแบบสัญญาราคาต่อหน่วย (Unit Price) ในการประกวดราคาจ้างก่อสร้าง ผู้ว่าจ้างโดยหน่วยงานรับผิดชอบในการจัดทำเอกสารประกวดราคาจะเป็นผู้กำหนดรายการและปริมาณงานของกิจกรรมการก่อสร้างต่างๆ ที่จะจ้างไว้ในใบแจ้งปริมาณงานและราคา (Bill Of Quantities, Boq) ของเอกสารประกวดราคา โดยกำหนดและคิดคำนวณจากแบบตามหลักวิชาช่างและตามความเป็นจริง ผู้เสนอราคาเพียงแต่คิดราคาเสนอมาเท่านั้น สำหรับรายการงานก่อสร้างชลประทานส่วนใหญ่จะมีรายการโดยสรุปได้ ดังนี้

1. รายการและปริมาณงาน ใช้ตามที่กำหนดไว้ในใบแจ้งปริมาณงานและราคา (Boq) ของเอกสารประกวดราคา

2. ค่าวัสดุทุกประเภทจะต้องเป็นราคาที่ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม

3. วัสดุประเภทหิน กรวด และทรายให้ใช้ราคาจากสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้ากรมการค้าภายในของจังหวัดที่มีแหล่งวัสดุอยู่ใกล้สถานที่ก่อสร้าง หากสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้ากรมการค้าภายใน ไม่ได้กำหนดราคาวัสดุที่แหล่งไว้ ให้สืบราคาจากแหล่งโดยตรง การคิดค่าขนส่งให้คิดระยะทางจากแหล่งถึงสถานที่ก่อสร้าง และถ้ามีแปลงวัสดุหลายแหล่ง ให้พิจารณาราคาวัสดุเมื่อรวมค่าขนส่งแล้วให้ใช้ราคาที่ถูกที่สุด

4. วัสดุประเภทเหล็กเสริมคอนกรีต ปูนซีเมนต์ ไม้แบบ ให้ใช้ราคาในจังหวัด จากสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กรมการค้าภายใน การคิดค่าขนส่งให้คิดระยะทางจากจังหวัดถึงสถานที่ก่อสร้างและหักค่าขนส่ง 10 กม.แรกออก โดยให้พิจารณาราคาในจังหวัดใกล้เคียงรวมค่าขนส่งมาเปรียบเทียบและให้ใช้ราคาที่ถูกที่สุด

5. การคำนวณราคางานต้นทุนต่อหน่วยของงานแต่ละรายการ ใช้ตามหลักเกณฑ์ ที่จัดทำไว้ในเอกสารนี้

6. เมื่อคำนวณราคาต้นทุนของงานทุกรายการและยอดรวมทั้งโครงการได้แล้วให้นำยอดรวมดังกล่าวไปพิจารณาหาค่า FACTOR F งานทาง สำหรับรายการที่อยู่ในประเภทที่ใช้ FACTOR F งานทาง และนำไปพิจารณาหาค่า FACTOR F งานสะพานและท่อเหลี่ยม สำหรับรายการที่อยู่ในประเภทที่ใช้ FACTOR F งานสะพานและท่อเหลี่ยม

7. นำค่า FACTOR F ที่ได้ไปคูณกับราคางานต้นทุนต่อหน่วยของงานแต่ละรายการตามประเภท FACTOR F ก็จะสามารถคำนวณราคางานแต่ละรายการและยอดรวมของราคางานที่จะจ้างทั้งหมดได้ ซึ่งถือเป็นราคากลางต่อไป

(3) เนื่องจากงานก่อสร้างชลประทานมีอัตราราคา วิธีการทำงาน การใช้วัสดุเป็นลักษณะเดียวกันหรือใกล้เคียงกันกับงานก่อสร้างทาง และอยู่ภายใต้มาตรฐานสากลด้านวิศวกรรมเหมือนกัน จึงสมควรใช้อัตราราคางานตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงาน และนำมาปรับใช้กับงานก่อสร้างชลประทาน โดยงานที่ลักษณะงานที่พิจารณาใช้อัตราราคางานแนวเดียวกับงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม ได้แก่งานต่างๆ ดังต่อไปนี้

(31.) งานถางป่า

- ค่าถางป่า
- ค่าถากถางและล้มต้นไม้

(3.2) งานขุดเปิดหน้าดิน

(3.3) งานดินขุดด้วยเครื่องจักร

(3.4) งานตักดิน

(3.5) งานขุดดินยาก

- ค่าขุด
- ค่าดินและตัก

(3.6) งานบดอัดแน่นด้วยเครื่องจักร 95%

(3.7) งานลูกรังบดอัดแน่นวัสดุคัดเลือก

- ค่าขุด
- ค่าบดทับ

(3.8) งานพื้นทางหินคลุก

- ค่าผสม (BLEND)
- ค่าบดทับ

(3.9) อัตราราคาค่าขนส่งที่อัตราราคาน้ำมันระดับต่างๆ (ตารางค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง

รถบรรทุก 10 ล้อ)

(4) ได้กำหนดอัตราส่วนขยายตัวจากสภาพธรรมชาติ และส่วนยุบตัวเมื่อบดทับของชนิดวัสดุเช่นเดียวกับงานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยม และชนิดวัสดุที่มีเฉพาะงานก่อสร้างชลประทานไว้ ดังนี้

ที่	ชนิดวัสดุ	ส่วนขยายตัวจากสภาพธรรมชาติ	ส่วนยุบตัวเมื่อบดทับ
1	ทราย		
2	ดินถม 85%	1.25	1.40
3	ดินถม 95%	1.25	1.60
4	ดินถม 98%	1.25	1.70
5	หินผุ	1.60	-
6	หินแข็งหรือคอนกรีตที่ทุบรื้อออก	1.70	-
7	ลูกรัง	1.25	1.60
8	หินคลุก	-	1.50

(5) สำหรับตาราง Factor F เนื่องจากงานก่อสร้างชลประทานส่วนใหญ่จะมีหลักเกณฑ์ใกล้เคียงกับงานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยม จึงสมควรใช้ Factor F เช่นเดียวกับงานทาง สะพานและท่อเหลี่ยม โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

(5.1) Factor F งานสะพานและท่อเหลี่ยม

(5.1.1) งานก่อสร้างอาคารชลประทานขนาดใหญ่ที่แยกรายการเป็นงานย่อยในใบแจ้งปริมาณงานและราคา (BOQ) เฉพาะงานคอนกรีตทุกประเภท งานเหล็กเสริมคอนกรีต และงานวัสดุรอยต่อคอนกรีตทุกชนิด

(5.1.2) งานก่อสร้างอาคารชลประทานที่กำหนดหน่วยในใบแจ้งปริมาณงานและราคา (BOQ) เป็น 1 แห่ง

(5.2) Factor F งานทาง

(5.2.1) งานก่อสร้างชลประทานอื่นๆ นอกเหนือจากข้อ (5.1)

(5.2.2) งานคอนกรีตตาด

3. ตาราง Factor F

คณะกรรมการควบคุมราคากลางได้ปรับปรุงตาราง Factor F ใหม่โดยให้ทุกงานใช้รูปแบบและหลักเกณฑ์เดียวกัน เว้นแต่ในส่วนที่เป็นวิธีการเฉพาะแต่ละงาน สรุปได้ดังนี้

งานอาคาร

Factor F ปัจจุบัน	Factor F ที่ปรับปรุงใหม่
รูปแบบตาราง	รูปแบบตาราง ได้ตัดช่องระยะเวลา กับช่องค่าความผันผวนออก และปรับปรุงใหม่เป็นดังนี้
ตารางแบ่งออกเป็น 9 ช่อง	ตารางแบ่งออกเป็น 8 ช่อง
ช่องที่ 1 ค่างาน กำหนดค่างานตั้งแต่ ไม่เกิน 50,000 ถึงเกินกว่า 500,000,000 ล้านบาท	ช่องที่ 1 ค่างาน (ทุน)(ล้านบาท)กำหนดค่างานตั้งแต่ 0.50 – เกินกว่า 500
ช่องที่ 2 เวลาทำงาน (เดือน) กำหนดเวลาตั้งแต่ 3 – 36 เดือน	ช่องที่ 2 ค่าอำนวยการ กำหนดให้ใช้ตามหลักเกณฑ์ใหม่ เช่นเดียวกับงานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยม
ช่องที่ 3 ค่าอำนวยการ(%) ติดตามหลักเกณฑ์งานก่อสร้างทาง	ช่องที่ 3 ค่าดอกเบี้ย กำหนดให้ใช้ตามหลักเกณฑ์ใหม่ เช่นเดียวกับงานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยม
ช่องที่ 4 ค่าความผันผวน(%) กำหนดอัตราร้อยละ 0.50	ช่องที่ 4 ค่ากำไร กำหนดให้คิดเฉพาะกำไรเชิงธุรกิจ อัตราเดียวกับงานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยม
ช่องที่ 5 ดอกเบี้ย(%) ติดตามหลักเกณฑ์งานก่อสร้างทาง	ช่องที่ 5 รวมค่าใช้จ่าย (ผลรวมของช่องที่ 2-4)
ช่องที่ 6 กำไร(%) กำหนดให้คิดจากกำไรปกติและกำไรเชิงธุรกิจ	ช่องที่ 6 ปรับปรุง รวมในรูป Factor F
ช่องที่ 7 รวมในรูป Factor	ช่องที่ 7 ภาษี ใช้อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม
ช่องที่ 8 ภาษี ใช้อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม	ช่องที่ 8 Factor F
ช่องที่ 9 Factor F	

งานทาง สะพานและท่อเหลี่ยม

Factor F ปัจจุบัน	Factor F ที่ปรับปรุงใหม่
รูปแบบตาราง ตารางแบ่งออกเป็น 10 ช่อง ช่องที่ 1 ค่างาน (ทุน)(ล้านบาท) กำหนดค่างานตั้งแต่ไม่เกิน 5 – เกินกว่า 500 ช่องที่ 2 เวลาทำงาน (เดือน) กำหนดเวลาตั้งแต่ 9 – 24 0000.เดือน ช่องที่ 3 ค่าอำนวยการ (%) คัดตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ช่องที่ 4 ค่าความผันผวน (%) กำหนดอัตราร้อยละ 0.50 ช่องที่ 5 ดอกเบี้ย (%) คัดตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดเช่นเดียวกับงานก่อสร้างอาคาร ช่องที่ 6 กำไร (%) กำหนดให้คิดจากกำไรปกติและกำไรเชิงธุรกิจ ช่องที่ 7 รวมในรูป Factor F ช่องที่ 8 ภาษี ใช้อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม ช่องที่ 9 Factor F ปกติ ช่องที่ 10 Factor F ผนชุก จัดทำเป็น 2 ตารางแยกเป็นตารางสำหรับเงินงบประมาณและตารางสำหรับเงินกู้	รูปแบบตาราง ได้ตัดช่องระยะเวลา ช่องค่าความผันผวน และช่อง Factor F ผนชุกออก และปรับปรุงใหม่เป็น ดังนี้ ตารางแบ่งออกเป็น 8 ช่อง ช่องที่ 1 คงเดิม ช่องที่ 2 ค่าอำนวยการ กำหนดให้ใช้ตามหลักเกณฑ์ใหม่เช่นเดียวกับงานก่อสร้างอาคาร ช่องที่ 3 ค่าดอกเบี้ย กำหนดให้ใช้ตามหลักเกณฑ์ใหม่เช่นเดียวกับงานก่อสร้างอาคาร ช่องที่ 4 ค่ากำไร กำหนดให้คิดเฉพาะกำไรเชิงธุรกิจอัตราเดียวกับงานก่อสร้างอาคาร ช่องที่ 5 รวมค่าใช้จ่าย (ผลรวมของช่องที่ 2 – 4) ช่องที่ 6 ปรับปรุงเป็น รวมในรูป Factor F ช่องที่ 7 ภาษี ใช้อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม ช่องที่ 8 Factor F จัดทำเป็นตารางเดียว โดยจัดทำคำอธิบายสำหรับกรณีนี้

ทั้งนี้ เพื่อให้มีความเข้าใจมากขึ้น ได้จัดทำคำอธิบายวิธีใช้ตาราง Factor F ของแต่ละงาน และวิธีการหาค่า Factor F กรณีงานที่จะจัดจ้างอยู่ระหว่างค่างานที่กำหนดในตารางด้วย

ส่วนที่ 2 วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

เนื่องจากการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง จะมีส่วนสัมพันธ์กับขั้นตอนอื่นๆ หลายขั้นตอน ดังนั้น เพื่อให้การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างมีความเหมาะสมถูกต้อง ใกล้เคียงกับข้อเท็จจริงมากที่สุด จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1. หลักเกณฑ์นี้ใช้บังคับกับหน่วยงานภาครัฐ
2. หลักเกณฑ์นี้ให้ใช้กับการจ้างก่อสร้างที่มีมูลค่างานเกินกว่า 100,000 บาท ขึ้นไป
3. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ใช้ในหลักเกณฑ์นี้ ให้ถืออัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมและส่วนลดประเภท

MLR ของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นเกณฑ์ โดยใช้ตัวเลขกลม กรณีอัตราดอกเบี้ยเป็นเศษ ถ้าเศษถึง 0.50 ให้ปัดขึ้น ถ้าไม่ถึง 0.50 ให้ปัดลง

4. อัตราภาษีในหลักเกณฑ์นี้ ให้เป็นไปตามอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ วันออกประกาศ
5. การแบ่งงวดงาน การจ่ายเงิน และกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงานจะต้องกำหนดให้ถูกต้องชัดเจน ตามหลักวิชาการ ปริมาณงานในแต่ละงวดจะต้องสอดคล้องกับจำนวนเงินในแต่ละงวด โดยคำนึงถึงความเป็นธรรมของทั้งผู้รับจ้างและผู้ว่าจ้าง
6. การออกแบบ ผู้ออกแบบจะต้องออกแบบให้ถูกต้องเหมาะสมกับการใช้งานให้เป็นไปตามหลักวิชาการ โดยจะต้องมีการถอดแบบ และจัดทำใบแจ้งปริมาณงานและราคา (Bill of Materials : BOQ) และประมาณราคาในเบื้องต้นไว้ด้วย รวมทั้งจะต้องรับรองแบบและรายการปริมาณงานที่ได้ถอดแบบนั้นไว้ด้วยทุกครั้ง
7. ให้มีคณะกรรมการกำหนดราคากลางเป็นผู้รับผิดชอบในการคำนวณราคากลางภายใต้หลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

ในงานจ้างก่อสร้างแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าส่วนราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่งตั้งคณะกรรมการการกำหนดราคากลางโดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

7.1 องค์ประกอบ

ประกอบด้วย ประธาน ซึ่งเป็นข้าราชการตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไป 1 คน และมีกรรมการอย่างน้อย 2 คน กรรมการควรแต่งตั้งจากข้าราชการตั้งแต่ระดับ 3 หรือเทียบเท่าขึ้นไป และควรมีผู้มีความรู้เกี่ยวกับการประมาณการร่วมเป็นกรรมการด้วย

กรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการ จะแต่งตั้งบุคคลภายนอกซึ่งไม่มีส่วนได้เสียกับการก่อสร้างนั้น ร่วมเป็นกรรมการด้วยก็ได้

สำหรับองค์ประชุมของกรรมการกำหนดราคากลางให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับคณะกรรมการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบฯ พัสดฯ ข้อ 36

7.2 อำนาจหน้าที่

ให้คณะกรรมการกำหนดราคากลางมีอำนาจหน้าที่คำนวณราคากลางงานก่อสร้างครั้งนั้นให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์นี้ แล้วนำเสนอหัวหน้าส่วนราชการก่อนวันประกาศสอบราคาหรือประกวดราคา

ในกรณีที่ราคากลางที่คณะกรรมการคำนวณไว้ แตกต่างกับราคาของผู้เสนอราคารายอื่นที่ส่วนราชการเห็นสมควรจ้างตั้งแต่ร้อยละ 15 ขึ้นไป ให้คณะกรรมการกำหนดราคากลางจัดทำคำชี้แจงส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินโดยเร็ว

การชี้แจงของคณะกรรมการกำหนดราคากลางดังกล่าว ไม่ผูกพันต่อผู้มีอำนาจในการที่จะพิจารณารับหรือไม่รับราคาของผู้เสนอราคารายนั้น

สำหรับหน่วยงานของรัฐที่ไม่อยู่ในบังคับของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ถือตามระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการพัสดุของหน่วยงานนั้นๆ ว่าด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการ

8. ให้หน่วยงานที่จะมีการก่อสร้างประกาศราคากลางที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางได้คำนวณไว้ในประกาศสอบราคาหรือประกวดราคาจ้างก่อสร้างทุกครั้งด้วย

สำหรับรายละเอียดของการคำนวณราคากลาง (BOQ) ให้หน่วยงานที่จะมีการก่อสร้างต้องจัดเตรียมไว้ หากมีผู้สนใจขอตรวจดูหรือขอถ่ายสำเนาเอกสารดังกล่าว จะต้องดำเนินการตามคำขอนั้นทันที และให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ด้วย

9. กรณีมีผู้เสนอราคาไม่เกินราคากลาง และเป็นราคาซึ่งได้มีการประเมิน (Evaluate) แล้ว ห้ามต่อราคาอีก เว้นแต่การต่อราคาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 43 และ ข้อ 50 (2) หรือระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการพัสดุของหน่วยงานนั้น

10. ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการ เพื่อให้หลักเกณฑ์นี้มีความสมบูรณ์และบรรลุผลในทางปฏิบัติมากขึ้น ดังนี้

10.1 ประกาศอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ใช้ในการคำนวณราคากลาง ภายใต้หลักเกณฑ์ ดังนี้

(1) ประกาศทุกต้นปีงบประมาณ (เดือนตุลาคมของทุกปี)

(2) ประกาศระหว่างปีงบประมาณ เมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้มีการเปลี่ยนแปลงถึงร้อยละ 1 โดยถือตามอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ซึ่งธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ประกาศเป็นเกณฑ์

ในกรณีมีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ใช้ในการคำนวณราคากลาง งานก่อสร้างดังกล่าว หากส่วนราชการและหน่วยงานยังไม่ได้รับแจ้งการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ให้ถือว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เดิมไปพลางก่อน เมื่อได้รับแจ้งการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้แล้ว และสามารถดำเนินการคำนวณราคากลางใหม่ได้ทันที ให้คำนวณราคากลางใหม่และให้ถือราคากลางที่คำนวณใหม่นั้น เป็นราคากลางในการจัดจ้างครั้งนั้นด้วย

หากไม่สามารถคำนวณราคากลางใหม่ได้ทันวันเปิดซองสอบราคาหรือวันพิจารณาผลการประกวดราคา ให้มีการคำนวณราคากลางใหม่ เพื่อประกอบการพิจารณาในการรับราคาของผู้เสนอราคาในการจ้างครั้งนั้นด้วย

10.2 ประกาศการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม

10.3 จัดทำคู่มือและการจัดการฝึกอบรมการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างให้กับส่วนราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถคำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์นี้ได้ถูกต้อง
